

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 114. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm5328.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

115At imidlertid baade de Ægyptiske Præster og Lands-Folket havde anderledes tydelige Sagn om den ærgerrige Handel med *Ebræerne*, end *Herodot* fik at høre, følger af sig selv, og, skøndt *Manethos* Bog er forgaaet, har vi dog beholdt Billinger nok til at spore baade Sandheden og Ægypternes Maade at behandle den paa, thi da *Josephus* udgav sin *Jødiske Historie*, blev den Deel deraf som angik Ægypten, skarpt recenseret, og i hans Anti-Kritik mod Appion see vi da Æventyrene hvortil Ægypterne havde omskabt Historien, vi finde hos *Moses*. Vist nok daarlig Fylde-Kalk i Verdens-Historien, men dog mærkeligt i sit Slags er saaledes Fortællingen hos *Manetho* om *Hyrde-Kongerne*, som *Josephus* med Rette beraaber sig paa. Under Kong Timæus, siger nemlig *Manetho*, da Gud, Man veed ikke af hvad Aarsag, var blevet vreed, rykkede der hovedkulds en Hob *ubetydelige* Folk, men forvovne Kroppe, fra *Øster-Leden* ind i Landet, som de ogsaa i en Haande-Vending *uden Sværd-Slag* bemægtigede sig, saa Fyrsterne kom i deres Hænder. Dernæst stak de Byerne i Brand, omstyrtede *Gudernes Helligdomme* og gjorde Lands-Folket al den Fortræd, de kunde, slog Somme ihjel og gjorde Andre med Koner og Børn til Slaver. De satte endogsaa En af deres Egne, ved Navn *Salatis*, paa Thronen, som holdt Huus i *Memphis*, men gjorde dog baade Øvre og Nedre-Ægypten skatskyldige og holdt Lande-Værn paa de beleiligste Steder, især paa den Østlige Grændse, hvor han forudsaae, at *Assyrerne*, som dengang spillede Mester, vilde faae Lyst til at gjøre Indfald. Allerbeleiligst fandt han en Stad i Sethro-Eggen, østenfor den Bubastiske Nil-Arm, som en forældet *Guds-Dyrkelse* havde givet Navn af *Avaris*, den satte han derfor istand, befæstede den med stærke Mure og gjorde den til Borge-Leie for en Hær paa 240000 116Mand, som han, for at sætte Skræk i Udlændingerne, flittig øvede i Vaaben, naar han om *Høsten* kom derhen at *maale Korn* og give Lønning. *Salatis* døde efter 19 Aars Regiering og fik *Bion* til Eftermand, som regierede i 44 Aar, saa kom *Apachnas* i 36 Aar og syv Maaneder, saa *Apophis* i 41, saa *Janias* i 50 Aar een Maaned og endelig *Assis* i 49 Aar og to Maaneder, og disse Sex var deres Hoved-Mænd som stræbde, jo meer og meer, i Bund og Grund at ødelægge Ægypten; men ellers kaldtes hele Flokken *Konge-Hyrder*, thi det er Meningen af Navnet *Hyk-Sos*, sammensat af "Hyk," som i Præste-Sproget betyder en Konge, og af "Sos" som i Almue-Sproget er baade en Hyrde og Hyrderne. Somme vil sige at disse Hyksos var fra *Arabien*, og de skal have behersket Ægypten i 511 Aar, indtil Kongerne i *Thebe* og andensteds gjorde Opstand imod dem, hvorved der udbrød en stor og langvarig Krig, og vel, siger Man, leed Hyrderne et stort Nederlag under Kong *Alisfragmuthosis*, saa de maatte trække dem tilbage fra det øvrige Ægypten til *Avaris*, men der, inden stærke Mure, i en Om-Kreds af *titusind* Agre, forsvarede de dem dog saa tappert, at skøndt *Alisfragmuthosis* Søn *Thmosis* beleirede dem med en Hær paa 380000 Mand, maatte han dog tilsidst gaae paa Forlig og tilstaae dem *fri Udgang af Ægypten*. Nu drog de da ud hver Een, ikke mindre end 240000 i Tallet, med Alt hvad de havde og begav sig giennem Ørken til Syrien, men da de var bange for *Assyrerne*, som dengang beherskede Asien, satte de dem ned i det nu saakaldte *Jødeland* og bygde en Stad ved Navn *Hierusalem*, der var stor nok til at rumme dem alle.*
Josephs Forsvar I. 14..